

ศูนย์ส่งเสริมอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าและงานหัตถกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า จังหวัดขอนแก่น

เดิมในบางหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า มีกลุ่มแม่บ้านที่ทำงานรับช่วงตัดเย็บเสื้อผ้า โดยรับงานเย็บเสื้อผ้าบางส่วนของเสื้อผ้าหรือชุดต่างๆ เช่น ปกเสื้อ แขนเสื้อ จากโรงงานในอำเภอบ้านฝางและในตัวจังหวัดขอนแก่นมาทำที่บ้าน แต่ต่อมากลุ่มแม่บ้านเห็นว่รายได้จากค่าเย็บเป็นรายชิ้นค่อนข้างต่ำ ประกอบกับกลุ่มแม่บ้านเกิดความคิดที่ต้องการจะพัฒนาตนเองให้เป็นแรงงานฝีมือ ที่จะสามารถตัดเย็บเสื้อผ้าชนิดต่างๆ ได้ทุกขั้นตอน เพื่อให้มีอาชีพเสริมและมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น แต่เนื่องจากทางกลุ่มแม่บ้านขาดแคลนด้านเงินทุน สถานที่ประกอบการและทักษะในการตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นชุด ทางกลุ่มจึงได้นำปัญหาเข้าปรึกษากับปลัด อบต.บ้านเหล่า

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ : บ้านฝาง
จังหวัด : ขอนแก่น

ประชากร : 10,666 คน

พื้นที่ : 36 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ใน 2545 อบต.บ้านเหล่า ได้ดำเนินการก่อตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า และงานหัตถกรรมจากเศษผ้า

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- ก่อสร้างอาคารศูนย์ส่งเสริมอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าและหัตถกรรมจากเศษผ้า เป็นอาคารชั้นเดียว 2 หลัง
 - เพื่อเป็นศูนย์ฝึกอบรมตัดเย็บเสื้อผ้าและงานหัตถกรรมจากเศษผ้าให้กับผู้ที่สนใจเข้ารับการอบรม รวมทั้งเป็นศูนย์สำหรับงานผลิตตัดเย็บเสื้อผ้าและงานหัตถกรรมจากเศษผ้า
- จัดฝึกอบรมกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า และกลุ่มหัตถกรรมและดอกไม้ประดิษฐ์
 - การอบรมจัดขึ้นเป็นหลักสูตร 20 วัน ระหว่างวันที่ 8-30 กันยายน 2546
 - โดยผู้ที่เข้ารับการอบรม มีเงื่อนไขว่าเมื่อผ่านการอบรมแล้วจะต้องร่วมเป็นวิทยากรรุ่นต่อไปด้วย
- เกิดกลุ่มแม่บ้านอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 30 คน
 - สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าได้หลายแบบ เช่น เสื้อยืด ชุดวอร์ม ชุดกีฬา ชุดฝึกงานของนักศึกษา (Shop) เสื้อลำลอง ชุดซาฟารีและออกแบบเสื้อผ้าอย่างง่ายได้
 - รับงานตัดเย็บ "เสื้อเหลืองดอนคุณ" 200 ตัว เพื่อใช้ในงานเทศกาลออกพรรษา 2546
- เกิดกลุ่มแม่บ้านอาชีพหัตถกรรมและดอกไม้ประดิษฐ์ จำนวน 25 คน
 - สามารถประดิษฐ์ดอกไม้ หนอนโหรี กล้องใส่กระดาษชำระและพรมเช็ดเท้า
- อบต.หาช่องทางตลาดโดยการทำหนังสือเวียนขอความร่วมมือและติดต่อประชาสัมพันธ์จัดจำหน่ายชุดกีฬาจากโรงเรียนต่างๆ ในการแข่งขันกีฬาในเขตพื้นที่ รวมทั้งส่วนราชการต่างๆ เพื่อหาตลาดเครื่องแบบ เสื้อหรือชุดของหมู่คณะ

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/ การลงทุน	1. อาคารศูนย์ส่งเสริมอาชีพ เป็นอาคารชั้นเดียว 2 หลัง 730,000 บาท จากงบอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ 2. จักรเย็บผ้าใช้มอเตอร์ 6 ตัว 72,000 บาท จากงบอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ 3. จักรอุตสาหกรรม 13 ตัว 364,500 บาท จากงบประมาณของ อบต.บ้านเหล่า 4. ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุในการจัดฝึกอบรม 85,000 บาท จากงบประมาณของ อบต.บ้านเหล่า
การระดมทุน	งบประมาณจาก อบต.บ้านเหล่า
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. อาคาร 2 หลัง 2. จักรถึงรังดุม 1 ตัว 3. จักรพั่นริม 2 ตัว 4. จักรทาลวดลาย 3 ตัว 5. จักรเย็บโค้ง 1 ตัว 6. จักรตัดเม็ดกระดุม 1 ตัว 7. จักรทอตะเข็บ 1 ตัว 8. จักรธรรมดาใช้มอเตอร์ 10 ตัว 9. โต๊ะและวัสดุอุปกรณ์การตัดเย็บ
บุคลากร	1. วิทยากร 2 คน/20 วัน 2. แม่บ้านกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า 30 คน 3. แม่บ้านกลุ่มหัตถกรรม จำนวน 25 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
ช่วงปลายปี 2544	นำประเด็นปัญหาของกลุ่มแม่บ้านเข้าปรึกษากับนายก อบต.	ปลัด อบต.
	นำแนวความคิดในการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า และงานหัตถกรรมจากเศษผ้าเข้าปรึกษากับกลุ่มแม่บ้านในหมู่บ้านอื่นๆของตำบล	ปลัด อบต. / นายก อบต.
	จัดเวทีประชาคมตำบล	ปลัด อบต. / นายก อบต. / และประชาคมหมู่บ้าน
	จัดทำแผนพัฒนา โดยการจัดทำแผนและโครงการ ออกแบบอาคารของศูนย์ฯ	สำนักงานปลัด อบต. และฝ่ายงานโยธา
	นำเรื่องเข้าที่ประชุมสภา อบต. เพื่อขออนุมัติและสภาอนุมัติให้ดำเนินการได้	นายก อบต.
มกราคม – มีนาคม	อบต. ขอดังงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจ	ปลัด อบต. /

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
2545		นายก อบต.
	ก่อสร้างอาคารศูนย์ส่งเสริมอาชีพและจัดซื้อจักรเย็บผ้าใช้มอเตอร์ 6 ตัว	
21-30 พฤษภาคม 2546 มีการจัดประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส และ 2-3 มิถุนายน มีการจัดประชุมของรัฐมนตรีด้านการค้า	นำผลงานการตัดเย็บเสื้อผ้าของกลุ่มแม่บ้านไปแสดงและจำหน่าย	กลุ่มแม่บ้าน / ปลัด อบต. / นายก อบต.
สิงหาคม 2545 – สิงหาคม 2546	ตั้งงบประมาณและจัดซื้อจักรอุตสาหกรรม 13 ตัว สำหรับศูนย์ส่งเสริมอาชีพ	ปลัด อบต. / นายก อบต.
8-30 กันยายน 2546	จัดการอบรมแก่กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าและกลุ่มหัตถกรรมดอกไม้ประดิษฐ์	กลุ่มแม่บ้าน / ปลัด อบต. / นายก อบต. / อุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น
ตุลาคม 2546	ทำหนังสือเวียนติดต่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนและส่วนราชการต่างๆ ในจังหวัดขอนแก่น	ปลัด อบต. / นายก อบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

ประธานกลุ่มแม่บ้าน	ติดต่อประสานงานกับแม่บ้านในพื้นที่และอบต.
พัฒนากรอำเภอ	ให้คำแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านต่างๆ
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด	ให้คำแนะนำและสนับสนุนวิทยากรในการฝึกอบรม

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. แม่บ้านในพื้นที่รับช่วงการผลิตในการตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นชิ้น/ส่วน ส่งผลให้ได้รับค่าแรงค่อนข้างต่ำเฉลี่ยวันละ 50 บาท/คน เพราะเป็นแรงงาน
2. แม่บ้านขาดทักษะในการตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นชุดๆ
3. ไม่มีสถานที่ในการฝึกอบรมตัดเย็บเสื้อผ้าและผลิตเสื้อผ้า รวมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ในการตัดเย็บเสื้อผ้า

หลังการดำเนินการ

1. กลุ่มแม่บ้าน 30 คน สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าชุดต่างๆ ได้ตามที่อบรม โดยสามารถไปทำงานในโรงงานหรือทำที่บ้าน หรือทำงานที่ศูนย์ส่งเสริมอาชีพของอบต.ก็ได้ ส่วนการออกแบบเสื้อผ้านี้

- สามารถทำได้ 3 คน สามารถประดิษฐ์หมอนโซว์ ดอกไม้และพรมเช็ดเท้าได้
- รายได้ของแม่บ้านสูงขึ้น เฉลี่ยเป็นวันละ 100-150 บาท ทุกคน
 - เกิดกลุ่มอาชีพใหม่ 25 คน ที่สามารถทำงานหัตถกรรมและดอกไม้ประดิษฐ์เป็นอาชีพเสริมได้ เช่น ประดิษฐ์หมอนโซว์ ดอกไม้และพรมเช็ดเท้าได้
 - ประชาชนเห็นว่าอบต. ให้ความสำคัญและสนับสนุนกลุ่มอาชีพ เริ่มเกิดความคิดและปรึกษากันระหว่างประชาชนที่จะจัดตั้งกลุ่มอาชีพใหม่ๆ เช่น กลุ่มทำขนม และกลุ่มทอผ้า

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
กลุ่มแม่บ้านมีปัญหาด้านการตลาด เนื่องจากสินค้าที่ผลิตออกมาขายได้ช้า และไม่มีวิธีการในการประชาสัมพันธ์สินค้า	อบต. เป็นผู้ประสานงาน โดยทำหนังสือติดต่อประชาสัมพันธ์ไปยังโรงเรียนและหน่วยงานต่างๆ เพื่อหาตลาดสำหรับจำหน่ายเครื่องแบบ เสื้อหรือชุดของหมู่คณะต่างๆ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- โครงการส่งเสริมอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าและงานหัตถกรรมต้องเกิดจากความต้องการของประชาชนเป็นหลัก
- มีผู้นำอบต. ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกลุ่มแม่บ้านอย่างจริงจัง ทั้งทำหน้าที่หางบประมาณสนับสนุนและช่วยประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือการดำเนินงานของกลุ่ม

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

- อบต. ตั้งงบประมาณเพื่อจัดฝึกอบรมปีละ 4 รุ่น รวมเป็นเงิน 85,000 บาท (ตั้งแต่การอบรมครั้งแรก ได้ตกลงกันให้มีเงื่อนไขว่าผู้ผ่านการอบรมจะต้องร่วมเป็นวิทยากรในรุ่นต่อไปด้วย)
- ระหว่างที่ไม่มีการอบรมจะใช้อาคารของศูนย์ฯ อละครุภัณฑ์รับงานผลิตเครื่องแบบ ชุดกีฬา เสื้อเหลือดอกคุณ ในนามของกลุ่มสตรีตัดเย็บเสื้อผ้า โดย อบต. จะช่วยหาตลาดในภาคราชการและโรงเรียน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในงานเทศกาลต่างๆ

บทเรียนที่ได้รับ

การส่งเสริมอาชีพต้องเกิดจากความต้องการของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่สำคัญต้องแสวงหาความรู้ในเรื่องนั้นๆ อย่างครบถ้วน พร้อมทั้งควรได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกด้วย

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นที่จะดำเนินการในลักษณะนี้ ต้องพิจารณาองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเอง ความชำนาญของกลุ่มแม่บ้าน และการประสานงานที่ดีระหว่างกลุ่มแม่บ้าน อบต. และหน่วยงานอื่นเป็นอย่างมาก จึงจะประสบความสำเร็จในการดำเนินการ

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายเจนยุทธ จำปาพร
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า
ที่อยู่ : ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ : (043) 300-556

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีนใหม่ : พ.ศ. 2546

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น 40270
ขนาดพื้นที่	36 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	6,550,000 บาท (ปีงบประมาณ 2546) 4.54% เงินเดือนและค่าจ้างประจำ
งบประมาณรายได้	10,839,837 บาท (ปีงบประมาณ 2546) 0.56% จัดเก็บเอง 39.43% รัฐจัดเก็บให้ 50.27% อุดหนุน
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	12 คน 3 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างประจำ 8 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	10,666 คน
จำนวนครัวเรือน	1,118 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	14,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลบ้านเหล้าตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอบ้านฝาง ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านฝาง 7 กิโลเมตร พื้นที่ ทั้งหมดมีจำนวน 22,640 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 20,506 ไร่ ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบมี ความลาดชันน้อย มีความสูงอยู่ระหว่าง 170-180 องศา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินเค็มและบางพื้นที่จะเป็นดินทราย ซึ่งมีความเค็มจัด มีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ค่อนข้างน้อย หมู่บ้านในเขต อบต. มี 13 หมู่ ประชากร ทั้งสิ้น 10,666 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 278 คน/ตร. กม. ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงไปคือ กรรมกรหรือรับจ้าง ธุรกิจค้าขายและรับราชการ ประชากรส่วนใหญ่ออกไปรับจ้างนอกพื้นที่หลังฤดูเก็บ เกี่ยว ศักยภาพของตำบลมีโรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง, ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนประจำตำบล 1 แห่ง, ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน 1 แห่ง, วัด 12 แห่ง, สถานี อนามัยตำบล 2 แห่ง, ปิมน้ำมัน 1 แห่ง, โรงสี 18 แห่ง, แหล่งน้ำธรรมชาติที่เป็นลำน้ำห้วย 10 แห่ง, บึง/หนอง 3 แห่ง, แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น คือ ฝาย 18 แห่ง และบ่อ โยก 20 แห่ง มีวัดป่าสามัคคีสันติธรรมเป็นศูนย์กลางใน การเผยแผ่ศาสนาและบริจาดทานสิ่งต่างๆ ให้กับ ประชาชนอยู่เสมอ